



ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τίτλος

LEADER 2014-2020 Νομού Μεσσηνίας, Αναπτυξιακή Μεσσηνίας, Υπομέτρο 19.2

Σκοπός

Βασικός στόχος του Υπομέτρου **19.2 του LEADER 2014-2020**, είναι ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

Περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, ήτοι οι κάτωθι Δήμοι της Π.Ε. Μεσσηνίας :

- Δήμος Δυτικής Μάνης
- Δήμος Μεσσήνης
- Δήμος Οιχαλίας
- Δήμος Πύλου – Νέστορος
- Δήμος Τριφυλίας
- Δήμος Καλαμάτας (εκτός της Καλαμάτας, δηλ. το όριο της εκτός σχεδίου πόλης περιοχής)

Συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης **€3,685εκ.**

Δικαιούχοι

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των υποδράσεων του Υπομέτρου 19.2

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.1.1: Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και δασικό τομέα Δημόσια Δαπάνη: €60.000	Στόχος είναι η εκπαίδευση ωφελούμενων που είναι κάτοχοι γεωργικής γης ή εργαζόμενοι σε αγροτικές ή δασικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, με την εν λόγω δράση λαμβάνεται πρόνοια ώστε να υποστηριχθούν ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (άτομα με αναπηρία, πρώην χρήστες ουσιών,	Οι ωφελούμενοι πρέπει να δραστηριοποιούνται στον γεωργικό τομέα.	Η ΟΤΔ, δημόσιοι φορείς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με νομική οντότητα παροχής υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	άστεγοι, κ.λπ.), σχετικά με την απόκτηση δεξιοτήτων και την κατάρτιση τους σε παραγωγικούς τομείς της σε επαγγελματικές δραστηριότητες για την ήπια κοινωνική ένταξή τους.		
19.2.2.2: Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν Δημόσια Δαπάνη: €400.000	Με την παρούσα υποδράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η μετεγκατάσταση, μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εμπορίας, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην μεταποίηση προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης και χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά σαν πρώτη ύλη για την περαιτέρω μεταποίησή τους, έτσι ώστε το εξαγόμενο προϊόν να είναι ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ.	• Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίλος, • Ζυθοποιία, • Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης, • Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων, • Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης, • Μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής, • Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών, • Μονάδες παραγωγής πτυιάς και συμπυκνωμάτων αυτής, • Μονάδες αξιοποίησης	Πολύ Μικρές, Μικρές & Μεσαίες Επιχειρήσεις



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		παραπροϊόντων και υπολειμμάτων των βιομηχανικών ειδών διατροφής, • Μονάδες επεξεργασίας βάμβακος και λοιπών κλωστικών ινών	
19.2.2.6: Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €70.000	Στο πλαίσιο της παρούσας υποδράσης ενισχύονται οι επενδύσεις στον τομέα της οικοτεχνίας, στη μεταποίηση μικρής κλίμακας γεωργικών προϊόντων αποκλειστικά ίδιας παραγωγής από τον παραγωγό και στην οικοτεχνική παρασκευή μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων.	Προϊόντα οικοτεχνικής παρασκευής είναι: Προϊόντα δημητριακών, Αρτοσκευάσματα, Ζυμαρικά, Γλυκίσματα, προϊόντα φυτικής προέλευσης, Προϊόντα με extra παρθένα και παρθένα ελαιόλαδα, Προϊόντα φυτικής προέλευσης διατηρημένα με αλάτι, ξύδι και λάδι, Προϊόντα με μέλι, Γαλακτοκομικά προϊόντα, Λοιπά τρόφιμα, π.χ. ξύδι, χυμοί φρούτων και λαχανικών, Προϊόντα σαπωνοποιίας από ελαιόλαδο	Για την οικοτεχνία: επαγγελματίες αγρότες που είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΕΕ καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους εγγεγραμμένοι στο (ΚΗΜΟ). Για τα πολυλειτουργικά αγροκτήματα : α) οι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΕΕ, β) συμπράξεις φυσικών ή/και νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο ΜΑΕΕ, και γ) συμπράξεις φυσικών ή/και νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο ΜΑΕΕ, με άλλα φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, με την προϋπόθεση ότι ο/οι εγγεγραμμένος/οι στο ΜΑΕΕ μετέχει/-ουν με ποσοστό τουλάχιστον 50% στη σύμπραξη.
19.2.3.1: Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή	Με την υποδράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση μονάδων παραγωγής,	Οι επιλέξιμοι τομείς είναι : Κρέας – πουλερικά – κουνέλια, γάλα, αυγά, διάφορα	Πολύ Μικρές, Μικρές & Μεσαίες Επιχειρήσεις



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €700.000	αποθήκευσης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν, με έμφαση στην τήρηση των προδιαγραφών υγιεινής, της εργασιακής ασφάλειας, αλλά και στην αξιοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής των βιολογικών προϊόντων και των προϊόντων ποιότητας.	ζώα (σηροτροφία, μελισσοκομία, σαλιγκαροτροφία), ζωτροφές, δημητριακά (όπως παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών), ελαιούχα προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων), οίνος, οπωροκηπευτικά, άνθη, φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά, σπόροι & πολλαπλασιαστικό υλικό, ξηροί καρποί και ξύδι.	
19.2.3.3: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €1.675.000	Οι δαπάνες της συγκεκριμένης υποδράσης θα αφορούν δημιουργία νέων και στην επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων, στην προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου.	Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διανυκτέρευσης, της εστίασης και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.	Πολύ μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις
19.2.3.4: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της	Με την υποδράση επιδιώκεται κυρίως η ενίσχυση της απασχόλησης, η ενεργοποίηση του ενδογενούς ανθρώπινου	Επιχειρήσεις στους τομείς της βιοτεχνίας – χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου	Πολύ μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €300.000	αναπτυξιακού δυναμικού της περιοχής, η προσαρμογή των επιχειρήσεων σε ανάγκες εξοικονόμησης ενέργειας, και φιλικότερων προς το περιβάλλον διαδικασιών παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων και η στήριξη της προσαρμογής των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες της αγοράς. Στον τομέα του εμπορίου επιδιώκεται η στήριξη επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου οι οποίες προωθούν στην αγορά είτε σε εξειδικευμένα καταστήματα είτε και μέσω διαδικτύου. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις επιχειρήσεις που έχουν καινοτόμο χαρακτήρα και σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές.		
19.2.3.5: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί,	Η υπο-δράση αφορά στην ανάπτυξη / εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών που κατά κύριο λόγο εξυπηρετούν τους κατοίκους της περιοχής εφαρμογής και συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση πολύπλευρων αναγκών	Επιχειρήσεις με δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας, τεχνών και διασκέδασης, αθλητισμού, πολιτιστικής εκπαίδευσης, αλλά και σε άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	Πολύ μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €200.000	της περιοχής παρέμβασης.	που θα συμβάλλουν στην μείωση των εξαρτήσεων της περιοχής εφαρμογής από μεγαλύτερα αστικά κέντρα και στην άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.	
19.2.6.2 Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων. Δημόσια Δαπάνη: €160.000	Επιδιώκεται η ίδρυση / βελτίωση / ανάπτυξη επιχειρήσεων του δασοκομικού τομέα με σκοπό κυρίως την στήριξη της απασχόλησης, την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις συνθήκες του ανταγωνισμού και των αναγκών της αγοράς, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των δασικών προϊόντων των πολύτιμων δασοπονικών ειδών, κ.ά.	Ενισχύονται επενδύσεις οι οποίες αφορούν στην επεξεργασία, διακίνηση και εμπορία των παρακάτω δασικών προϊόντων, • Καυσόξυλα, κούτσουρα, μικρά κλαδιά, δεμάτια, ξυλεία σε πλακίδια, πριονίδια και απορρίμματα ή θραύσματα ξυλείας, συσσωματωμένα ή μη σε μορφή κούτσουρων, πλίνθων, τροχίσκων, • Ξυλεία ακατέργαστη, • Στρωτήρες ξύλινοι για σιδηροτροχιές ή παρόμοιοι, • Ξυλεία πριονισμένη ή πελεκημένη	φυσικά ή νομικά πρόσωπα διαχειριστές δασικής γης (δασοκτήμονες, δασοκαλλιεργητές) δήμοι και οι ενώσεις τους, καθώς και μικρομεσαίες επιχειρήσεις
19.2.7.2 Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των	Η υποδράση στοχεύει στην σύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με την έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογική ανάπτυξη, στην στήριξη	Προτεραιότητα στην υποδράση έχουν οι συνεργασίες στον τομέα των τροφίμων, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας της ανάπτυξης του	Σχήματα συνεργασίας φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό



Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
τροφίμων και της δασοπονίας. Δημόσια Δαπάνη: €70.000	της προσαρμογής των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες της αγοράς, στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασικών προϊόντων, στην προώθηση και την ενσωμάτωση καινοτομίας σε όλες τις μορφές επιχειρηματικότητας της περιοχής και στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των ΜΜΕ.	αγροδιατροφικού τομέα στην περιοχή	κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας)

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις **600.000€** για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις **100.000€** για άυλες πράξεις.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis (KAN 1407/13), η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Η ένταση ενίσχυσης ανά Υποδράση και οι εφαρμοζόμενοι κανονισμοί, είναι:

Υποδράση	Ένταση Ενίσχυσης
19.2.1.1	100% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 (δασικός τομέας) & Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, άρθρο 14 (γεωργικός τομέας)
19.2.2.2	50% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013
19.2.2.6	50% ή 65% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013
19.2.3.1	50% Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013
19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	55% (άρθρο 14 Καν. 651/14)
19.2.6.2	65% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013
19.2.7.2 & 19.2.7.3	65% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013



Επιλέξιμες δαπάνες

Με την παρούσα πρόσκληση και όσον αφορά στο σύνολο των υποδράσεων του τοπικού προγράμματος δεν ενισχύονται δαπάνες που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή.

Επιλέξιμες Δαπάνες για όλες τις κατηγορίες Υποδράσεων εκτός της Υποδράσης 19.2.1.1
➤ Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου
➤ Αγορά, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης
➤ Αγορά καινούργιων οχημάτων
➤ Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα
➤ Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης
➤ Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων
➤ Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας
➤ Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
➤ Δαπάνες προβολής
➤ Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ)
➤ Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου
➤ Αμοιβές προσωπικού

Επιλέξιμες Δαπάνες για την Υποδράση 19.2.1.1
➤ Δαπάνες διοργάνωσης και εκτέλεσης ενεργειών μεταφοράς γνώσεων, ενημέρωσης και επίδειξης,
➤ Οδοιπορικά, δαπάνες διαμονής και οι ημερήσιες δαπάνες των συμμετεχόντων, καθώς και οι δαπάνες αντικατάστασης των γεωργών στην εκμετάλλευση.
Οι επιλέξιμες δαπάνες των Υποδράσεων αφορούν αποκλειστικά άυλες ενέργειες. Οποιαδήποτε άλλη δαπάνη είναι μη επιλέξιμη.

Πέραν των προαναφερόμενων επιλέξιμων δαπανών, υπάρχουν επιπλέον επιλέξιμες δαπάνες ανά Υποδράση

Για αναλυτικότερη περιγραφή των επιλέξιμων δαπανών ανά Υποδράση, ανατρέξτε στην ενότητα [e-book](#) του 360o Funding.

Προθεσμία και διάρκεια έργου



Ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επιχειρηματικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ορίζεται η **07/05/2019** με καταληκτική ημερομηνία στις **23/08/2019**.

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών **(3) ετών** από την στιγμή της έναρξης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**.

